

PLATFORMA ELECTORALĂ A PSD

MOLDOVĂ PUTERNICĂ - ECONOMIE PUTERNICĂ - VIAȚĂ MAI BUNĂ!

Stimați concetățeni!

Aveți în față Oferta electorală a Partidului Social Democrat: «MOLDOVĂ PUTERNICĂ – ECONOMIE PUTERNICĂ – VIAȚĂ MAI BUNĂ!»

Oferta electorală este elaborată în baza documentelor programatice ale PSD, precum și ca rezultat al unui dialog multilateral susținut în cadrul partidului și cu societatea civilă. S-a ținut cont de propunerile membrilor de partid, ale experților și cetățenilor care au răspuns la invitația noastră de a participa la elaborarea Ofertei.

Partidul Social Democrat este dispus să lupte pentru obținerea majorității mandatelor în Parlament și formarea unui guvern social-democrat, pentru a putea transpune în viață Programul «MOLDOVĂ PUTERNICĂ – ECONOMIE PUTERNICĂ – VIAȚĂ MAI BUNĂ!».

Noi cunoaștem problemele dumneavoastră, deoarece suntem la fel ca și dumneavoastră. Am obosit și noi de corupție, sărăcie, dezmăț. Ca și dumneavoastră, vrem și noi dreptate, vrem să trăim într-un stat puternic și să ne mândrim de faptul că suntem cetățenii lui. Vrem o viață mai bună pentru noi și pentru copiii noștri. Ca și dumneavoastră, dorim și noi să ne construim viitorul aici, acasă.

Suntem convinși că împreună vom reuși să edificăm o Moldova Puternică cu o Economie Puternică. O Viață Mai Bună neapărat va veni în fiecare casă, în fiecare familie, la fiecare locuitor al Patriei noastre – Republica Moldova!

OFERTA ELECTORALĂ

A PARTIDULUI SOCIAL DEMOCRAT

Republica Moldova, stat tânăr, suveran și independent, a intrat în mileniul trei purtând enorma povară a multor probleme, depășite cu succes de statele vecine. În 18 ani de independență, Moldova a ajuns să fie un Stat Slab, cu o Economie Oligarhică, cu o Populație Săracă, Pauperizată.

Moldova de astăzi este un stat slab sau, cum spun politologii, un stat „neîmplinit”, asemeni Somaliei, Ruandei, Liberiei. Această stare actuală este condiționată de mai mulți factori. Noi nu controlăm teritoriul țării. O treime din populație a plecat peste hotarele țării în căutare de lucru. O bună parte a populației sunt cetățeni ai altor state. Organele puterii nu funcționează, deoarece, contrar prevederilor constituționale, toată puterea în țară este concentrată de instituția prezidențială, lipsind de împuterniciri celelalte organe ale puterii. Iată de ce Guvernul nu activează în această perioadă grea de criză, așteptând să vină indicații „de sus”; iată de ce Parlamentul este preocupat de lobism, de promovarea intereselor economice ale oligarhilor și importatorilor, de privatizări dubioase, care și mai mult ruinează țara. Justiția este coruptă, a adoptat un număr enorm de hotărâri ilegale, subordonându-se „dreptului de telefon”, iar hotărârile judecătorești nu se execută.

Moldova de astăzi este un stat slab, deoarece statul nostru se implică abuziv în activitatea antreprenorială, în activitatea administrației locale, dar nu o face în interesul poporului și al societății, ci în scopul îmbogățirii unui mic cerc de oligarhi, devotați puterii. În același timp, statul rămâne pasiv la așa probleme cum ar fi apărarea dreptului la proprietate, susținerea exportului moldovenesc și a producătorului autohton, crearea de noi locuri de muncă. Statul nu poate și nu dorește să stopeze dezmățul funcționarilor, corupția. Mijloacele de informare în masă nu sunt independente și, din această cauză, fie reflectă starea de lucruri neobiectiv, fie pur și simplu se transformă în mijloace de propagandă.

Moldova de astăzi este un stat slab, deoarece Puterea este formată ținându-se cont nu de voința poporului, ci de voința unui cerc îngust de oligarhi. Pe parcursul a 18 ani, cei aflați la putere au făcut tot pentru a îndepărta Poporul de la conducerea statului, pentru a-i lipsi pe moldoveni de dreptul de a controla puterea, cheltuirea banilor publici, pentru a închide accesul la o Justiție dreaptă. În consecință, cetățeanul moldovean simplu, omul care nu are relații și bani, a rămas neapărat în fața dezmățului funcționarilor, importatorilor și oligarhilor.

Moldova de astăzi este un stat slab, deoarece noi am fost lipsiți de dreptul de a studia istoria noastră, de a ne iubi pământul natal, de a ne mândri cu țara noastră. Noțiunea de „patriotism” a ajuns să fie ceva de ocară pentru partidele liberale, care nu doresc ca Moldova să fie o țară independentă, suverană, unită și neutră. Ei ne insuflă cu insistență ideea precum că noi trebuie să renunțăm la independența noastră, să intrăm în NATO și să devenim o forță de muncă ieftină pentru alte state. Mai mulți membri ai partidelor liberale deja participă activ la alegerile în senatul român. Comuniștii, abordând declarativ tema patriotismului, în realitate i-au forțat să plece peste hotare pe circa un milion de oameni, au distrus ramurile de producție moldovenești, au lipsit pedagogii și medicii, pensionarii și invalizii de mijloace de existență.

Un stat slab ajunge ușor ostatic al oligarhilor și al Economiei Oligarhice. Comuniștii și liberalii au creat o altă Moldovă – Moldova Oligarhică, țara în care cetățeanul de rând este lipsit de orice protecție din partea statului. Ei au creat o Moldovă fără locuri de muncă, fără un salariu decent. Ei au construit o Moldovă în care cei mai bogați și cei mai corupți sunt anume conducătorii de astăzi ai țării. Ei au construit o Moldovă, în care un procent dintre toate familiile deține mai mult de 80% din bogăția țării.

Puterea, aflată în serviciul marilor oligarhi, a demodernizat, a deindustrializat și a deurbanizat țara. Prin „efortul” liberalilor și al comuniștilor, Moldova s-a reîntors în epoca feudalismului. Marii monopolști „au achiziționat” de la stat sau au acaparat pe căi ilicite cele mai profitabile segmente ale pieței de desfacere, care astăzi se află sub controlul lor nemijlocit. Aceasta le permite să obțină supraprofituri de miliarde de lei.

Pentru a-i distruge pe micii întreprinzători, au fost create 56 de organe de control, care îi terorizează, în primul rând, pe țărani, pe fermieri, pe brutari. Pentru ca să distrugă întreprinderile, puterea stabilește taxe vamale mici pentru importatori, pentru acei care au umplut piața noastră de desfacere cu mărfuri de import ieftine, dar de proastă calitate.

O Moldovă Slabă înseamnă cea mai săracă țară din Europa. Moldova a ajuns să fie astăzi o zonă pauperizată. În 8 ani de zile ea a parcurs „pe calea reformelor” distanța de la una din cele mai sărace țări din Europa la cea mai săracă țară din Europa. 72% din populație trăiește sub pragul sărăciei. Puterea a introdus așa-numitul „impozit pentru gasterbeiteri”, coborând rata de schimb a dolarului (în 2006 – 13,20 lei, în 2007 – 11, 00 lei, în 2008 – 10 lei). În același timp, prețurile la produsele alimentare au crescut de câteva ori. „Impozitul pentru gasterbeiteri” nu-i nimic altceva decât o jefuire directă și cinică a propriilor cetățeni.

Așadar, dacă facem abstracție de retorica pseudo-democrată și de declarațiile triumfaliste ale actualei puteri, înțelegem că:

Moldova de astăzi este o Moldovă Slabă, cu Economie Oligarhică de Consum, cu Populație Săracă, Pauperizată.

Bogații mai bogați, săracii mai săraci

- 72% din populație trăiește sub limita sărăciei;
- 1% din populație deține 80% din bogățiile țării;
- Salariile minime sunt de peste 100 de ori mai mici decât salariile șefilor;
- Pensia minimă e de 9 ori mai mică decât pensia deputaților sau a membrilor Guvernului.

Dezmățul corupției și al birocrăției

- Peste 90% din populație consideră corupția o problemă mare sau foarte mare;
- Avem peste 60.000 de birocrați - mai mulți decât întreprinderi;
- Avem 56 organe de control;
- Avem peste 5.000 de servicii oferite de stat contra plată suplimentară din buzunarele cetățeanului.

Distrugerea statului

- Stat dezbinat, care nu-și controlează hotarele;
- Mai mult de 1 milion de cetățeni au plecat din țară și încă un milion vrea să obțină altă cetățenie;
- Cea mai săracă țară din Europa;
- Regim autoritar, în care președintele controlează toate ramurile puterii.

Distrugerea economiei

- Transferurile cetățenilor de peste hotare într-un an sunt mai mari decât toate investițiile în 17 ani, fiind orientate spre importuri, nu spre dezvoltare economică;
- Promisiunea de a crea 300.000 locuri de muncă "s-a încununat" cu lichidarea, conform diferitelor estimări, de la 500.000 până la 700.000 locuri de muncă;
- Bugetul de stat este, în mare parte, format din transferurile de peste hotare;
- Salariile sunt de 3-5 ori mai mici decât în țările vecine;
- PIB-ul pe cap de locuitor este cel mai mic din Europa;
- Micul business e distrus, în schimb sunt încurajați oligarhii.

Distrugerea satului

- 3 din 4 săraci locuiesc la sate;
- Doar 44,5% din populația rurală are acces la apă potabilă calitativă;
- Programul de gazificare a satelor s-a dovedit a fi o hoție adevărată. Conectarea la rețelele de gaz costă 10.000 - 30.000 lei;
- 90% din drumuri sunt distruse, cu termenul de exploatare depășit;
- Anual, la sate, se reduce numărul de școli, spitale, policlinici.

Distrugerea familiei

- Mortalitatea întrece cu mult natalitatea. Astfel, în 2007 au murit cu 3200 de persoane mai mult decât s-au născut;
- Suntem pe primul loc în Europa după numărul de divorțuri – peste 50% din numărul total al căsătoriilor;
- Peste 40% din numărul total al emigranților (peste 1 milion de oameni) sunt femeii;
- Peste 300.000 de copii trăiesc fără unul sau fără ambii părinți.

MOLDOVA ÎN CARE CREDEM:

MOLDOVĂ PUTERNICĂ - ECONOMIE PUTERNICĂ - VIAȚĂ MAI BUNĂ!

În cadrul întâlnirilor, cetățenii deseori ne întrebă: poate oare Republica Moldova din cea mai săracă țară a Europei să devină o țară puternică, prosperă, cu demnitate și dreptate pentru cetățenii ei?

Partidul Social Democrat este convins: Moldova nu numai că poate, dar neapărat va deveni!

Misiunea Partidului Social Democrat este de a crea în țară condițiile economice, sociale și politice necesare, care vor permite asigurarea unui nivel de viață demn pentru cetățenii Republicii Moldova. Anume astfel se manifestă patriotismul nostru.

Moldova are nevoie de idei pragmatice, la baza cărora ar sta constructivismul și coeziunea, care ar stimula dezvoltarea țării. Aceste idei trebuie să fie în egală măsură atractive pentru majoritatea populației țării, indiferent de apartenența etnică, religioasă sau de statutul social.

Aceste idei trebuie să fie percepute pozitiv în regiunile de nord, centru, sud ale Moldovei, în municipiul Chișinău, Găgăuzia, regiunea transnistreană. Ele trebuie să satisfacă aspirațiile materiale și spirituale ale societății. Există astăzi asemenea idei? Desigur că există!

Aceste idei sunt concentrate în Oferta electorală a Partidului Social Democrat

« MOLDOVĂ PUTERNICĂ - ECONOMIE PUTERNICĂ - VIAȚĂ MAI BUNĂ! »

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este:

O Moldovă în care solidaritatea funcționează pentru a da șanse egale tuturor cetățenilor, în care progresul economic conduce la creșterea bunăstării oamenilor.

O Moldovă în care dreptatea socială este valoarea principală și incontestabilă.

O Moldovă cu o Economie Puternică de dezvoltare, cu standarde înalte de producere și consum.

O Moldovă cu un înalt nivel de educație, cultură și ocrotire a sănătății, în care toți copiii au acces la studii, iar bătrânii duc un trai decent.

O Moldovă cu politicieni responsabili, capabili să ofere țării noi direcții strategice și viziuni noi.

O Moldovă Puternică și responsabilă în plan extern, care își apără interesele naționale și își îndeplinește cu fermitate toate angajamentele.

O Moldovă care își recâștigă încrederea în sine și își regăsește locul meritat printre țările civilizate.

Credem într-o MOLDOVĂ PUTERNICĂ demnă și sigură de destinul ei național și european!

Credem într-o MOLDOVĂ PUTERNICĂ respectată în întreaga lume!

Credem într-o MOLDOVĂ PUTERNICĂ mândră de istoria și tradițiile sale și capabilă să-și construiască un viitor mai bun și mai drept!

Chemăm pe toți acei care doresc un viitor mai bun pentru țară să ni se alătore, ca împreună să edificăm o MOLDOVĂ PUTERNICĂ, în care fiecare cetățean să tindă să muncească acasă și să se mândrească cu țara lui!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ – VIAȚĂ MAI BUNĂ

VIAȚĂ MAI BUNĂ înseamnă salarii, pensii, burse decente, care sunt garanția libertății personale a cetățeanului. Un cetățean sărac nu poate fi liber, o țară nu poate fi bogată atunci când cetățenii sunt săraci. Un stat nu poate fi democratic atâta timp cât majoritatea populației îndură lipsuri și nevoi. De aceea prosperitatea este fundamentul pe care se edifică statul, națiunea și democrația.

VIAȚĂ MAI BUNĂ înseamnă creștere economică calitativă și durabilă, economie competitivă, mărfuri și servicii de calitate produse de întreprinderile autohtone și care sunt solicitate pe piețele internaționale.

VIAȚĂ MAI BUNĂ este atunci când creșterea economică conduce la majorarea nivelului de viață al oamenilor de rând și nu doar al unui grup îngust de oligarhi.

OMUL – VALOAREA SUPREMĂ

Pensii și Salarii Demne

Salariul mediu în Moldova este de 5 ori mai mic decât în Rusia, de 3,5 ori mai mic decât în Belarusi, aproape de 3 ori mai mic decât în România și Ucraina. Pensia medie reprezenta în 2008 mai puțin de 20% din salariul mediu, deși standardul UE e de 60%! Mai mult ca atât, pensia medie în Moldova este de 9 ori mai mică decât pensia deputatului, ministrului, care reprezintă 75% din salariul acestuia. În 2008, pensia medie a fost de 640 de lei, pe când minimul de existență - 1500 lei.

Rezultatul guvernării comuniste - o jumătate din cei care pot munci activează peste hotare, iar bătrânii sunt lăsați să moară în sărăcie.

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care fiecare om care poate munci are un loc de muncă bine plătit!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care fiecare om care a muncit are o pensie demnă și o bătrânețe asigurată!

Partidul Social Democrat va realiza:

- crearea de către stat a nu mai puțin de 100 de mii de locuri de muncă, pentru ca spre finele anului 2012 majoritatea cetățenilor care lucrează peste hotare să se poată întoarce în Patrie;
- reducerea discrepanței dintre bogați și săraci. Salariile și pensiile nu trebuie să fie indexate în procente, deoarece, procedând așa, cei săraci ajung să fie și mai săraci. Vom obține majorarea salariului și pensiei minime până la nivelul minimului de existență;
- stabilirea imediată a salariului minim oficial, inclusiv și pentru bugetari, de la 600 de lei astăzi la nivelul minimului de existență – 1500 de lei. Către anul 2012 – majorarea până la nivelul coșului minim de consum, însă nu mai puțin de 2500 de lei;
- majorarea, în decurs de un an, a salariului mediu, inclusiv pentru bugetari, până la 4000 de lei. Către anul 2012 – până la 10 000 de lei;
- majorarea pensiei minime până la nivelul minimului de existență, dar nu mai puțin de 1500 de lei;
- majorarea pensiei medii până la nivelul coșului minim de consum, dar nu mai puțin de 2500 de lei, cu o indexare ulterioară, corelată la inflație, la salariul mediu și la creșterea prețurilor la serviciile sociale;
- compensarea cu 50% a creșterii prețurilor pentru persoanele cu venituri mai mici decât minimul de existență.

Scopul primordial al politicii PSD este atingerea nivelului mediu european de viață pentru majoritatea absolută a cetățenilor Republicii Moldova.

Familia – baza societății

În ultimii ani circa un milion de cetățeni au părăsit țara, fiind în căutare de muncă. În rezultat, sute de mii de copii nu-și văd părinții cu lunile sau cu anii. Plecarea peste hotare a unuia dintre părinți a condus la distrugerea a ceea ce avem mai scump – familia, copiii. Moldova a ocupat primul loc din Europa după numărul divorțurilor, care a depășit cifra 50% din numărul total al căsătoriilor. La recensământul din 2004, circa 120 mii persoane s-au declarat căsătorite neoficial. În consecință, în 2006, fiecare al patrulea copil era născut în afara familiei. Indemnizațiile acordate

de stat acoperă doar 30% din cheltuielile reale pentru întreținerea copilului și doar 10% din coșul minim de consum.

Rezultatul guvernării comuniste: distrugerea familiei.

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care copiii și familia sunt valori supreme și sunt percepute ca patrimoniu național!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care statul asigură real protecția socială a familiei, iar familia este fundamentul societății!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care cheltuielile pentru educație și îngrijirea copiilor nu sunt considerate o povară, ci sunt percepute ca o prioritate națională de importanță majoră!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care nu pot fi copii vagabonzi, copii orfani, copii abandonați de părinți și lipsiți de grija statului!

Partidul Social Democrat va realiza:

- acordarea Premiului Matern, în mărime de 20 000 de lei, la nașterea celui de-al doilea și al următorului copil;
- majorarea, de 5 ori, a indemnizațiilor lunare pentru îngrijirea copiilor - până la 2000 lei;
- majorarea, minimum de trei ori, adică de la 200 la 600 lei, a alocațiilor acordate mamelor singure;
- acordarea salariului al 13-lea mamelor singure, care lucrează, pentru copiii de vârstă școlară (până la 16 ani) pentru compensarea cheltuielilor la procurarea rechizitelor școlare;
- majorarea alocațiilor de recalificare pentru părinții ce revin din concediile de îngrijire a copiilor;
- scutirea familiilor cu 4 și mai mulți copii de plata tuturor impozitelor;
- majorarea, de 3 ori, a indemnizațiilor pentru întreținerea copiilor invalizi, precum și pentru întreținerea părinților invalizi;
- elaborarea și realizarea programului de renunțare treptată la sistemul de internate pentru copii orfani, prin stimularea integrării acestora în case de copii de tip familial, familii adoptive și stimularea materială respectivă a acestora.
- asigurarea tratamentului gratuit integral pentru copii.

Viitorul copiilor – viitorul Moldovei

Conform datelor UNICEF, fiecare al treilea copil din Moldova crește fără unul sau fără ambii părinți, ei aflându-se la lucru peste hotare. Peste 12 000 de copii se află în orfelinat, 85% din ei provin din familii sărace. Dacă în anul 2000 aveam 631.263 de elevi și liceeni, în 2007 am avut doar 460.951.

Rezultatul guvernării comuniste: copii abandonați, traficați, narcomani, vagabonzi.

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara care garantează tuturor copiilor dreptul la o copilărie fericită și la un viitor asigurat social!

Partidul Social Democrat va realiza:

- asigurarea fiecărei localități cu instituții preșcolare dotate cu locuri necesare pentru toți copiii de vârstă preșcolară. Restabilirea a câte 100 de instituții preșcolare anual;
- asigurarea cu locuințe și ajutor social a familiilor tinere cu doi și mai mulți copii;
- restabilirea sistemului centrelor de creație a copiilor în orașele și localitățile sătești, asigurarea lor cu baza tehnico-materială necesară și cu specialiști calificați;
- elaborarea și realizarea acțiunilor urgente și decisive pentru lichidarea vagabondajului juvenil, prevenirea traficului de copii, alcoolismului, narcomaniei și criminalității în rândul copiilor;
- crearea condițiilor maxim favorabile pentru accesul tuturor copiilor la educație de calitate la toate nivelurile;

- crearea condițiilor pentru promovarea modului sănătos de viață la copii și tineri, formarea deprinderilor de practicare a sportului și culturii fizice;
- crearea condițiilor pentru reîntoarcerea părinților plecați la munci peste hotare, prin deschiderea, în acest scop, a câte 100 de mii de locuri de muncă pe an.

Investiții în viitorul țării

Actuala guvernare a declarat un adevărat război sistemului de învățământ. Dacă în 2000 aveam 47 instituții de învățământ superior, atunci în 2006 numărul lor s-a redus până la 31; în 2000 aveam 60 de colegii, în 2007 – numai 49, în 2000 aveam 1566 de școli, licee, gimnazii, în 2007 – doar 1539. În universități au fost introduse plafoane rigide de înmatriculare a studenților, care nu lasă nicio șansă pentru copiii săraci. În rezultat, numărul copiilor din familiile sărace, înmatriculați la universități, e de 8 ori mai mic decât al celor din familiile bogate. Dacă în 2000 erau 30903 studenți la buget, în 2007 – doar 25062.

Conform ultimelor date statistice, 3 din patru tineri doresc să părăsească pentru totdeauna țara lor. Nivelul șomajului în rândurile tinerilor cu vârsta de 15 – 29 de ani a atins cota de 36%. În orașe această cifră e și mai mare – circa 39%. După absolvirea clasei a IX-a, circa 15 mii de tineri își întrerup instruirea de mai departe, fără să aibă o profesie.

Rezultatul guvernării comuniste: îngrădirea accesului la studii al celor săraci și analfabetizarea generală a populației.

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care toți copiii frecventează școala și au posibilitatea să-și continue studiile în universități, indiferent de veniturile și posibilitățile părinților lor!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care absolvenții instituțiilor de învățământ superior, ai școlilor medii de specialitate și ai școlilor medii obțin o profesie modernă și au perspective de a se angaja la muncă în Patrie!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care pedagogii sunt respectați, au o pregătire bună și nu sunt nevoiți să se gândească cum să supraviețuiască până la următorul salariu!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care sunt realizate investiții în om, în sănătate și educație, în cunoștințe moderne și în dezvoltarea fizică și spirituală a cetățenilor. Este o societate bazată pe cunoștințe și pe deținerea celor mai noi și mai progresve tehnologii!

Partidul Social Democrat va realiza:

- adaptarea sistemului și a calității învățământului mediu și superior la standardele europene;
- conferirea statutului de funcționar public lucrătorilor din domeniul educației;
- majorarea salariului minim al pedagogilor și al lucrătorilor din știință până la nivelul salariului mediu pe economie – 3000 de lei, iar către anul 2012 – până la 7000 de lei;
- aplicarea sistemului comenzii de stat pentru instituțiile de învățământ superior în scopul satisfacerii necesităților reale de cadre ale statului. Acordarea de studii superioare gratuite la specialitățile necesare pentru dezvoltarea economiei, a sferei sociale și pentru organele administrării de stat;
- majorarea numărului de locuri bugetare în universități anual cu 2500;
- asigurarea obținerii unei profesii în perioada ultimilor doi ani de studii în școala medie; restabilirea în acest scop a centrelor tehnologice din fiecare raion, în care, venind după ore, elevul ar avea posibilitatea să obțină o calificare profesională;
- rezolvarea problemei angajării absolvenților prin stimularea întreprinderilor care angajează în câmpul muncii tineri specialiști;
- repararea și modernizarea tuturor instituțiilor preșcolare, școlare și profesional-tehnice, conectarea lor la ape ducte, canalizare, rețelele electrice, precum și la sistemele de încălzire sau asigurarea cu sisteme autonome de încălzire;

- participarea în programe internaționale de schimb de elevi, studenți și profesori cu țările Uniunii Europene, CSI și SUA;
- elaborarea și implementarea unui sistem de acțiuni orientat spre dezvoltarea educației la toate nivelurile, în scopul edificării societății informaționale moderne;
- crearea tehnoparcurilor și a incubatoarelor de afaceri studențești;
- majorarea numărului de burse sociale pentru studenții din familiile cu venituri mici;
- majorarea burselor studențești până la 1000 de lei, iar în perspectivă - până la nivelul minimului de existență;
- repararea și înnoirea tuturor căminelor studențești în 4 ani;
- stimularea relațiilor de parteneriat între sectorul economic al țării și universități, colegii, școli profesionale;
- introducerea creditării preferențiale cu dobânzi minime pentru studenții care nu dispun de posibilitatea de a achita contractele de studii;
- anularea limitei de înmatriculare în universități.

Investiția în tineri

Conform sondajelor, 3 din 4 tineri vor să plece temporar sau pentru totdeauna din țară. Șomajul printre tinerii cu vârsta între 15 și 29 de ani este de circa 36%. În orașe, cifra este și mai mare - 39%. După clasa a IX-a, circa 15 000 de tineri părăsesc sistemul de învățământ, fără a avea o calificare profesională.

Rezultatul guvernării comuniste- tineri fără perspective.

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care tinerilor le este garantat un viitor asigurat social.

MOLDOVĂ SOCIALĂ este țara în care fiecare tânăr, indiferent de nivelul veniturilor familiei sale și de starea socială, are șanse egale la educație, locuință, informație, acces la Internet, la studierea minimum a unei limbi străine, la un computer personal, la un loc de muncă bine plătit și posibilitatea de a se ocupa de lucrul preferat, de a avea un mod sănătos de viață și de a practica sportul.

Partidul Social Democrat va realiza:

- inițierea Programului național „Locuință accesibilă”, în cadrul căruia vor fi construite anual până la 1000 de locuințe pentru familiile tinere;
- asigurarea subvenționării de către stat a dobânzilor pentru creditele ipotecare de procurare a locuințelor pentru familiile tinere;
- acordarea de facilități fiscale agenților economici care angajează în serviciu tineri specialiști;
- acordarea pentru tinerii specialiști angajați în localitățile rurale a compensațiilor pentru cărbune, gaz, lemne, cazarea în cămine, precum și acordarea de subvenții pentru construcția de locuințe.

Medicina pentru toți și pentru fiecare

Dacă inițial polița de asigurare avea un cost de 441 de lei sau 2% +2% (2% achitate de salariat, altele 2% - de angajator, dar, de fapt, tot din contul salariatului), astăzi costul acesteia a crescut de 6 ori și a atins 2637 de lei sau 3%+3%, adică 6%. Bugetul medicinei asigurate a crescut mai mult de 5 ori, dar numărul și calitatea serviciilor medicale, ale medicamentelor gratuite, salariul lucrătorilor medicali au rămas aproape aceleași. Mai mult ca atât, în sate au dispărut practic punctele medicale, spitalele satești, policlinicile, dispar instituțiile medicale private. Numărul spitalelor a scăzut de la 132 la 84. Dacă în 2000 au fost efectuate aproximativ 28 000 000 de vizite la medici, în 2007 această cifră a scăzut la 22 200 000. Dacă în 2000 au fost efectuate 1500000 de vizite de către medici la domiciliul pacienților, atunci în 2007 cifra a scăzut până la 904 072, adică cu 600 mii mai puțin! Această situație vorbește de lipsa cadrelor medicale, reducerea drastică a accesibilității populației la

serviciile medicale și de faptul că profilaxia bolilor social condiționate este minimală. Ca efect, în Moldova, au crescut de peste două ori cazurile de tuberculoză, se răspândesc bolile oncologice și SIDA. Circa 30% din decese au loc la vârsta aptă de muncă.

Rezultatul guvernării comuniste: serviciile medicale au devenit mai scumpe, iar calitatea și accesul la ele – mai proaste.

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care oamenii au acces liber la medicamente compensate de calitate, în care polița de asigurare medicală garantează compensarea deplină a cheltuielilor pentru tratament!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care omul nu este lăsat să moară în stradă sau în propriul apartament doar pentru că Spitalul de Urgență nu are benzină, iar cetățeanul nu are poliță de asigurare medicală!

Partidul Social Democrat va realiza:

- includerea tuturor serviciilor medicale obligatorii în polița de asigurare medicală cu scopul de a permite tuturor accesul la ele;
- crearea, în instituțiile medicale, a funcției de avocat-consultant, care să protejeze și să consulte pacienții din contul CNAM;
- restabilirea sistemului de controale medicale anuale obligatorii și gratuite pentru cetățeni;
- asigurarea localităților rurale cu personal medical și puncte farmaceutice; la prima etapă - formarea echipelor medicale mobile, care se vor deplasa, după un grafic prestabilit, în localitățile rurale, pentru a acorda populației asistență de diagnosticare și tratament gratuit;
- instituirea unui control strict al calității serviciilor medicale și al prețurilor medicamentelor;
- majorarea pachetului de servicii medicale prestate cetățenilor țării fără plată;
- acordarea de către stat a compensațiilor pentru stat pensionari, veterani și invalizi, în volum total, pentru cele mai necesare medicamente;
- crearea Fondului de Stat abilitat cu sarcina de a atrage investiții străine și autohtone pentru înzestrarea cu utilaj medical modern a tuturor instituțiilor medicale, în special, raionale;
- pregătirea specialiștilor pentru sfera ocrotirii sănătății în baza celor mai avansate realizări ale medicinei;
- crearea unui sistem informațional viabil, fapt ce ar permite medicului să acorde mai multă atenție pacientului și acordarea asistenței medicale calitative în orice localitate a țării;
- stimularea activă a asigurărilor medicale private de alternativă;
- majorarea salariilor medicilor până la nivelul salariului mediu pe economie.

Renașterea culturii, spiritualității, patriotismului

Cultura se află într-o situație deplorabilă. Susținerea de către PCRМ a unor instituții teatrale în parte se termină, de obicei, cu tentative de angajare politică a acestora în serviciul puterii. Mulți scriitori, regizori, artiști sunt hărțuiți, batjocoriți de putere. Pentru a părea apropiată de cultură guvernarea se dă în spectacol cu acțiuni de factură joasă gen „Caravela culturii”, finanțata din Bugetul de stat cu peste 2 milioane lei, în timp ce toate teatrele din Moldova primesc doar 700.000 lei.

În toți acești ani de guvernare comunistă, societății moldovenești i-a fost inoculată o atitudine de dispreț față de Patrie. Noțiunea de ” patriotism” a ajuns să fie ceva de ocară pentru anumiți politicieni moldoveni, mulți dintre care promovează interesele unor alte state și nu recunosc dreptul cetățenilor Moldovei de a-și iubi țara, istoria, tradițiile, obiceiurile strămoșilor.

Rezultatul guvernării comuniste: degradarea culturii, pierderea valorilor culturale naționale, a spiritualității poporului, a patriotismului cetățenesc.

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care cultura este elementul cheie în procesul de consolidare a poporului, în realizarea stabilității sociale și a concilierii naționale!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care fiecare cetățean are acces la operele de artă și de cultură, și în care cultura contribuie la dezvoltarea spirituală a fiecărei personalități!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care fiecare cetățean este mândru de poporul său, de Patria sa!

Partidul Social Democrat va realiza:

- elaborarea și adoptarea Strategiei de finanțare bugetară, mecenat și sponsorizare a culturii;
- crearea unor fonduri de stat și publice pentru susținerea culturii autohtone, identificarea diverselor surse de finanțare și asigurare materială a personalităților culturii moldovenești;
- elaborarea unui proiect de lege special privind statutul Artistului în Republica Moldova;
- renașterea reală a Studioului cinematografic “Moldova-Film”. Finanțarea de către stat a peliculelor cu tematică patriotică;
- contribuția activă a statului la reactivarea muzeelor;
- atragerea finanțării de stat, internaționale și interne pentru deschiderea la sate și în centrele raionale a teatrelor, cluburilor, caselor de cultură, cinematografele, bibliotecilor, librăriilor, centrelor de internet.
- introducerea în școli, din contul statului, a obiectului de educație patriotică care să prevadă altoirea sentimentului de respect față de simbolurile de stat ale Republicii Moldova, de mândrie pentru țara natală, introducerea orelor cu tematică patriotică, vizitarea muzeelor, participarea elevilor și studenților în activități legate de restabilirea monumentelor statului moldovenesc, în expediții arheologice, culturologice și științifice.

PSD consideră prioritate primordială dezvoltarea idealurilor spirituale și morale ale societății moldovenești, a diversității culturale a țării noastre, colaborarea și parteneriatul statului cu instituțiile angajate în crearea valorilor spirituale (biserica, universitățile, uniunile de creație).

Satelor moldovenești – condiții de viață ca la oraș

Programul guvernării lui Tarlev „Satul Moldovenesc” a eșuat, fără ca realizarea lui să fi început. 3 din 4 oamenii săraci locuiesc la sat. Salariile în agricultură sunt cele mai joase pe economia națională - circa 1400 lei, în timp ce coșul minim de consum este de peste 2500 de lei. Pensiile din agricultură sunt cele mai mici din economie, deși munca este cea mai grea. În agricultură, doar 26% din venituri provin din activitatea salarizată. Aprovizionarea cu gaze este de 5 ori mai mică față de oraș, cu apă – de 7 ori, cu apă caldă – de 12 ori, cu computere - de 8 ori mai mică, cu telefonie fixă - de 2 ori. Doar 44,5% din populația rurală are acces la apă potabilă de calitate. Programul de gazificare a satelor Moldovei a degenerat într-o adevărată hoție. Deși, inițial, se vorbea despre conectarea gratuită sau la prețuri simbolice, conectarea la rețelele de gaz costă de la 10.000 până la 30.000 lei, prețurile fiind umflate de firmele intermediare.

Rezultatul guvernării comuniste: distrugerea totală a satului!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care satele moldovenești vor depăși situația actuală de delăsare, pustiire, ruinare și sărăcie și vor păși pe calea dezvoltării accelerate, modernizării și prosperării!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care nu va mai exista o deosebire esențială între sate și orașe, între diverse regiuni ale țării!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care locurile de muncă, investițiile, bibliotecile, infrastructura comercială și culturală vor fi concentrate nu doar în capitală, dar vor deveni un element obișnuit și nelipsit al vieții centrelor raionale și satelor!

Partidul Social Democrat va realiza:

- definitivarea, în 3 ani, a programului de gazificare totală a satelor moldovenești, inclusiv a gospodăriilor individuale, din contul Companiei “Moldova- Gaz”;
- asigurarea tuturor satelor moldovenești cu apă potabilă și cu fântâni arteziene;
- construcția a trei uzine de prelucrare a deșeurilor – în Chișinău, Bălți și Comrat; asigurarea tuturor satelor și centrelor rationale cu instalații moderne pentru colectarea și transportarea deșeurilor la aceste uzine;
- crearea, din contul mijloacelor bugetare, a unui Fond special pentru stimularea atragerii de granturi și investiții străine în scopul dezvoltării infrastructurii rurale: drumuri, apeducte, gazoducte și canalizare;
- crearea, în fiecare raion, cu susținerea statului, a centrelor de păstrare și prelucrare a producției agricole, care va fi achiziționată de la fermierii și producătorii agricoli de pe loc;
- oferirea de către stat a finanțării cu facilități și a utilajului tehnologic întreprinderilor rurale mici, pentru uscarea, congelarea și conservarea producției agricole;
- crearea, cu susținerea statului, a uzinelor de producere a nutrețurilor combinate; crearea de complexe zootehnice pentru asigurarea vânzării producției, în scopul înlocuirii pe piața autohtonă de desfacere a cărnii de import cu carne proprie;
- asigurarea locuitorilor de la sate cu animale de rasă pentru crearea de mici ferme zootehnice;
- crearea unei rețele de piețe agricole de stat, cu oferirea gratuită a locurilor producătorilor rurali.

MOLDOVĂ PUTERNICĂ – ECONOMIE PUTERNICĂ

Partidul Social Democrat consideră necesar adoptarea în regim de urgență, fără a aștepta rezultatele alegerilor, a Programului anticriză, orientat, înainte de toate, spre protejarea cetățenilor și a celor puține întreprinderi autohtone care mai funcționează. PSD consideră că măsurile anticriză imediate urmează să fie adoptate de actualul guvern, continuate de noul guvern, ele fiind susținute de toate forțele politice sănătoase din țară.

Programul anticriză al PSD

LANSAREA DE URGENȚĂ A UNUI PROGRAM DE PROTECȚIE A CETĂȚENILOR, INCLUSIV PRIN:

- Extinderea nomenclatorului mărfurilor alimentare asupra cărora se stabilește adaosul comercial maximal admisibil;
- Aplicarea măsurilor pentru diminuarea tarifelor și a prețurilor la produsele alimentare de origine autohtonă și de import - din contul diminuării plăților pentru certificare, cât și a micșorării taxei pe valoarea adăugată până la 5%;
- Aplicarea măsurilor concrete pentru asigurarea accesului liber pe piețele de desfacere a producătorilor autohtoni. Lichidarea practicii de intermediere pe piețele de desfacere;
- Crearea unei Comisii de Stat care să activeze în scopul reducerii prețurilor la produsele petroliere, gazele naturale, serviciile comunale și energia electrică;
- Modificarea legislației cu privire la Banca Națională, care să permită creditarea Guvernului și Fondului Social din rezervele valutare ale BNM, în scopul achitării la timp a salariilor, pensiilor și indemnizațiilor sociale;
- Asigurarea de către organele administrației publice centrale și locale, a plății, în mod automat, integral și neîntârziat, a compensațiilor nominative pentru încălzire, adresate păturilor socialmente vulnerabile.

REALIZAREA MĂSURILOR DE SALVARE A ÎNREPRINDERILOR ȘI RAMURILOR SECTORULUI REAL AL ECONOMIEI:

- Reducerea importurilor prin majorarea temporară a taxelor vamale la mărfurile care se produc și în Republica Moldova;
- Scoaterea barierelor și lichidarea monopolurilor la exportul producției agricole autohtone;
- Admiterea la achizițiile publice doar a întreprinderilor autohtone;
- Inițierea negocierilor cu UE, Rusia, SUA, China, Japonia privind acordarea întreprinderilor moldovenești a unor credite tehnice și financiare, garantate de stat, în condiții preferențiale;
- Stoparea procesului de privatizare a întreprinderilor naționale și a patrimoniului public și adoptarea unui nou model de dezvoltare a țării. Consolidarea rolului statului în economie cu trecerea la investiții active în propria economie;
- Simplificarea sistemului de gestionare a Taxei pe Valoarea Adăugată. Anularea Taxei pe Valoarea Adăugată la importul de utilaje și echipamente și renunțarea la colectarea în avans a TVA. Asigurarea restituirii urgente a TVA exportatorilor.
- Majorarea accizelor la importul și producerea băuturilor alcoolice tari în scopul stimulării realizării producției vinicole autohtone. Pentru susținerea eforturilor de promovare a producției vinicole și a producției ecologic pure sub genericul “Produce în Moldova”, statul va acoperi finanțarea integrală a participării producătorilor moldoveni la expozițiile și iarmaroacele internaționale.
- Majorarea semnificativă a accizelor și taxelor vamale de import la produsele de lux, tutun.
- Crearea Companiei de Stat pentru creditarea populației în scopul procurării de locuințe, ca instrument investițional pentru salvarea ramurii de construcții.

PREVENIREA LICHIDĂRII LOCURILOR DE MUNCĂ ȘI CREAREA LOCURILOR DE MUNCĂ NOI

- Crearea unui mecanism de facilitare a agenților economici pentru prevenirea lichidării locurilor de muncă și crearea a noi locuri de muncă, inclusiv prin facilități fiscale.
- Identificarea ramurilor și întreprinderilor prioritare cu scopul acordării susținerii directe financiare din partea statului. Reorientarea investițiilor din Bugetul de stat în proiecte de investiții strategice pentru crearea noilor locuri de muncă;
- Inițierea de către guvern, în regim de urgență și în numele statului, a unui program de proiecte investiționale, care ar putea atrage sursele bănești, venite de la cetățenii noștri aflați la muncă peste hotare, în crearea întreprinderilor populare cu garantarea plății dividendelor la nivelul procentului depunerilor bancare;
- Adresarea către UE, SUA, Rusia, Japonia și China pentru a acorda R. Moldova a unui credit de 1 mlrd de dolari în scopul susținerii producătorilor agricoli și a întreprinderilor industriale, care creează noi locuri de muncă.

PROTECIA SISTEMULUI FINANCIAR-BANCAR

- Garantarea integrală (100%) a depozitelor populației în băncile comerciale;
- Activizarea rolului statului în domeniul pieței financiare și a hârtiilor de valoare, pentru a contracara încercările de speculație a cursului monedei naționale și cele îndreptate împotriva activelor statului.
- Rectificarea Bugetului de stat cu scopul finanțării investițiilor de stat strict necesare și urgente și eliminării cheltuielilor nejustificate în perioada de criză. Revizuirea sistemului de subvenționare și de susținere din partea statului a sectorului privat.

De la economia de consum - la economia de dezvoltare

Guvernarea afirmă că a crescut Bugetul de stat. Acesta, însă, se formează din impozite indirecte – TVA, taxe de import și accize, care se încasează de vamă la importul mărfurilor.

Guvernarea se laudă că investițiile în economie au depășit 1 miliard de dolari. Și asta în toți 18 ani! Or, cetățenii noștri, care lucrează peste hotare, au transferat doar în ultimii 8 ani, prin canale oficiale, 5 miliarde 461 de milioane 830 de mii de dolari. Dacă luăm în calcul și banii aduși personal sau trimiși cu autobuzul și cu trenul, această sumă va crește de minimum 2 ori și anume cu mai mult de 10 miliarde de dolari SUA.

Guvernarea spune că PIB-ul țării crește constant. Dar cu așa viteză de creștere doar în 2020 vom atinge abia nivelul anului 1990! Importul este de 3 ori mai mare ca exportul. Dacă în anul 2000 Moldova exporta 1000 de grupuri tarifare, astăzi - doar 700.

Dependența energetică a țării e în creștere permanentă și astăzi atinge 95%. Centralele termoenergetice de la noi consumă de două ori mai multe gaze decât cele europene. Cheltuielile pentru energie reprezintă 30% din PIB. Consumul energiei la 1 unitate din PIB este de 3-4 ori mai mare decât în Occident.

Circa 90% din drumuri au termenul de exploatare depășit, iar finanțarea reparațiilor și întreținerii e la nivelul de doar 10%. Or, trebuie de investit sute de milioane de lei anual.

Emigrația a căpătat proporții catastrofale – anual părăsesc țara peste 100 de mii de oameni. Numai în 3 ani, între 2004 -2007, cifra emigranților s-a majorat cu 300 de mii! În total, peste un milion de cetățeni apti de muncă au părăsit țara și muncesc pentru economia altor state. Dacă procesul nu va fi stopat, în țară vor rămâne doar guvernanții și pensionarii.

Modelul economic, implementat în ultimii ani de guvernare, bazat pe consumul intern și transferurile cetățenilor noștri de peste hotare, este unul depășit și inuman.

Rezultatul guvernării comuniste: eșuarea “miracolul economic moldovenesc redus la exportul moldovenilor și importul de mărfuri”, ruinarea cu desăvârșire a sectorului de producție moldovenesc.

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara cu o Economie Puternică, în care politicile economice sunt orientate spre satisfacerea intereselor maselor largi ale populației!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara cu o Economie de Dezvoltare, în care statul construiește uzine și fabrici, investește activ în crearea de noi locuri de muncă, susține producătorul autohton și exportatorii, dar nu și pe importatorii!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care baza economiei o constituie businessul mic și mijlociu, iar monopolurile sunt reglementate riguros de către stat!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara cu o economie competitivă, care valorifică și folosește plenar avantajele economice și geografice ale “podului dintre Orient și Occident”!

Partidul Social Democrat va realiza:

- dezvoltarea în ritmuri accelerate a industriei, în primul rând, a ramurilor dotate cu tehnologii moderne, prin inițierea de către stat a proiectelor de producere prioritare, asigurarea participării statului la aceste proiecte și atragerea investițiilor în acest sector;
- stimularea de către stat a eforturilor de creare a întreprinderilor orientate spre exportul producției în cadrul comerțului asimetric cu Uniunea Europeană și în cadrul comerțului liber cu CSI;
- limitarea importurilor, în primul rând, a produselor alimentare, care pot fi fabricate și în țara noastră. Susținerea reală a producătorilor autohtoni și a exportatorilor;
- crearea complexului agroindustrial modern cu ciclu complet de înaltă valoare, inclusiv prin investirea de către stat în întreprinderile de prelucrare a producției agricole;
- orientarea investițiilor de stat pentru modernizarea centralelor termoelectrice, cu scopul de a reduce de 2,5 ori consumul de gaze, de a reduce pierderile la sistemele de încălzire și de aprovizionare cu apă fierbinte;
- reducerea dependenței energetice prin dezvoltarea producerii pe loc a energiei din contul surselor de alternativă și regenerabile;

- orientarea investițiilor de stat și internaționale pentru construcția de drumuri naționale și regionale moderne;
- construirea centrelor de logistică în localitățile de graniță pentru asigurarea transportului tranzitar internațional al fluxurilor de mărfuri;
- crearea unei Companii naționale pentru locuințe, cu scopul păstrării și dezvoltării ramurii de construcții și de producere a materialelor de construcție;
- dezvoltarea sectorului de comunicații electronice și tehnologii informaționale, cu o pondere înaltă a valorii adăugate în produsul final, cu un grad înalt de aplicare a realizărilor științifice și a forței de muncă calificate;
- dezvoltarea turismului național, promovarea reală a programelor de stat privind turismul rural, vinicol și ecologic.

PSD este convins că doar prin consolidarea rolului statului în economie este posibil de a crea anual nu mai puțin de 100 de mii de noi locuri de muncă, pentru ca în decurs de 4 ani majoritatea cetățenilor care lucrează peste hotarele țării să se întoarcă în Patrie.

Producerea agroindustrială modernă „Este bine pentru țaran, este bine pentru țară!”

În ultimii ani, în Moldova s-a redus brusc producerea agroindustrială, care astăzi alcătuiește 16% din PIB. Aceasta în condițiile când la sate trăiesc 62% din populația țării. Acest lucru s-a întâmplat din cauză că țara a fost inundată cu mărfuri alimentare de import – ieftine, dar de o calitate dubioasă. Or, aceste mărfuri pot fi produse și de noi aici, pe loc.

Nerespectarea asolamentului, utilizarea tehnicii și a tehnologiilor învechite au dus la istovirea pământului și la o reducere catastrofală a rodniciei lui. Iar lipsa de responsabilitate din partea producătorilor agricoli față de deținătorii cotelor de pământ a dus la istovirea și îmburuienirea unei bune părți a pământului moldovenesc.

Statul i-a lăsat pe producătorii agricoli să înfrunte singuri stihia. Sistemul de asigurări ale riscurilor de dezvoltare nu lucrează. Este distrus sistemul național de irigare, puținele bazine de apă sunt privatizate și sunt inaccesibile pentru majoritatea fermierilor. Nu funcționează instalațiile antigrindină.

Rezultatul guvernării comuniste: produsele alimentare de import au eliminat de pe piață produsele moldovenești, iar majoritatea populației țării, care trăiește la sate, o duce în sărăcie!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care statul investește în crearea ramurii agroindustriale moderne și în infrastructură, garantează producătorilor agricoli și fermierilor desfacerea producției și prin aceasta asigură securitatea sa alimentară!

Partidul Social Democrat va realiza:

- stimularea de către stat a eforturilor de creare în fiecare raion a centrelor moderne de păstrare și de prelucrare a producției legumicole și pomicole;
- crearea de către stat a întreprinderilor de prăsilă, susținerea de către stat a construcției fermelor zootehnice moderne și a uzinelor de producere a furajelor combinate;
- stimularea dezvoltării ramurilor agricole de producere cu valoare adăugată înaltă (producerea fructelor, legumelor, viticultură), implementarea standardelor internaționale de calitate, a tehnologiilor și soiurilor performante etc.;
- crearea de către stat a unor sisteme moderne de irigare la nivel regional – restaurarea și construcția de noi canale și bazine de apă, modernizarea stațiilor de pompare a apei;
- introducerea creditării preferențiale și de lungă durată pentru producătorii agricoli, inclusiv pentru micșorarea riscurilor, irigare, dezvoltarea comerțului agricol, dezvoltarea infrastructurii agricole;

- subvenționarea la 100% a sumei calculate ca dobândă la credite, oferite cu scopul de a fi investite în agricultură;
- adoptarea de către Guvern a hotărârii privind plata minimală de 1500 de lei la hectar pentru protecția drepturilor deținătorilor de cote și subvenționarea producătorilor agricoli în mărime de 500 de lei pentru fiecare hectar prelucrat, în scopul asigurării unei utilizări eficiente a pământului;
- atragerea investițiilor anuale în sumă de 1 miliard de lei în scopul dezvoltării infrastructurii de producere, transportării și comercializării producției agricole;
- elaborarea și implementarea, în comun cu partenerii din UE și CSI, a programului național de producere a mărfurilor ecologice;
- stimularea efortului de creare a întreprinderilor mici pentru prelucrarea producției agricole la nivelul de sat;
- crearea piețelor agricole moderne cu infrastructura necesară în fiecare raion, lichidarea monopolului intermediarilor la achiziționarea și comercializarea producției;
- soluționarea problemei achizițiilor de stat, precum și a plății în avans a prețului la produsele agricole;
- majorarea accizelor la importul și producerea băuturilor alcoolice tari în scopul stimulării realizării producției vinicole autohtone. Pentru susținerea eforturilor de promovare a producției vinicole și a producției ecologic pure sub genericul “Produce în Moldova”, statul va acoperi finanțarea integrală a participării producătorilor moldoveni la expozițiile și târgurile internaționale.

Adoptarea acestor măsuri va permite Moldovei trecerea de la sistemul semifeudal al agriculturii la sistemul agroindustrial modern cu ciclul complet de înaltă valoare. Aceasta va asigura crearea a sute de noi locuri de muncă la sate și în micile orașe, vânzarea garantată a producției, produse alimentare accesibile și securitatea alimentară a țării.

Stimularea businessului mic și mijlociu

În țările dezvoltate, micul business constituie circa 70% din economie. Guvernarea actuală a făcut totul pentru a distruge micii producători în favoarea monopolistilor, importatorilor și oligarhilor. Ea a creat 56 de organe de control, care permanent terorizează micul business. Statul a încercat să-i lase fără o sursă de existență pe cei peste 40.000 de deținători de patente, care și-au creat singuri locurile de muncă pentru a-și întreține familiile.

Rezultatul guvernării comuniste: distrugerea micilor întreprinzători la comanda oligarhilor-importatori.

PSD este unicul partid care a apărut permanent și consecvent drepturile și interesele deținătorilor de patentă - atât în Parlament, cât și în judecăți. Noi am organizat sute de mitinguri de protest în întreaga țară și, în cele din urmă, am forțat Guvernul să anuleze Legea antipopulară 208.

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care businessul mic nu este intimidat de putere, ci este susținut, stimulat și protejat de stat, activând și dezvoltându-se liber!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care businessul mic constituie cca 50% din PIB și 70% din numărul locurilor de muncă!

Partidul Social Democrat va realiza:

- introducerea impozitului unic, cu o administrare simplă;
- aplicarea, pentru întreprinderile mici, a unui sistem de evidență contabilă simplificată, prin utilizarea unui singur formular;
- adoptarea unei hotărâri privind efectuarea dărilor de seamă o singură dată pe an;
- simplificarea accesului la resursele financiare și microcreditare din fiecare raion.

PSD consideră aceste direcții ca fiind prioritare pentru asigurarea unei creșteri economice durabile și calitative, pentru trecerea de la economia de consum la economia de dezvoltare.

Economiei de dezvoltare - o finanțare reală

Politica inconsecventă a conducerii de astăzi a Moldovei și lipsa priorităților în sfera atragerii de investiții în economia națională a condus la aceea că banii care vin în țară nu contribuie la dezvoltarea economiei moldovenești.

Marea majoritate a banilor veniți de la structurile internaționale se distribuie între diferite organizații care se ocupă de proiecte informaționale, dar nu de sectorul real al economiei și de infrastructură. Acele puține proiecte care oferă finanțare pentru sectorul de producere și infrastructură se ciocnesc de lipsa de pregătire și de sabotarea din partea structurilor de stat, care caută în aceste proiecte câștigul personal.

Investitorii privați străini, în marea lor majoritate, investesc în comerț și în sectorul serviciilor. Astfel, ei ajută la cheltuirea, pentru mărfuri și produse alimentare de import, a miliardelor de dolari trimiși de gasterbeiteri.

Rezultatele guvernării comuniste - Moldova a primit miliarde de dolari ca ajutor din partea structurilor internaționale și din partea altor state și a cheltuit miliarde de dolari pentru procurarea mărfurilor și produselor alimentare de import.

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara care este capabilă să demonstreze partenerilor internaționali și autohtoni eficacitatea guvernării și a economiei sale!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara care e capabilă să ofere investitorilor internaționali și autohtoni siguranța profitului pe care-l pot obține în sectorul de producere și în dezvoltarea infrastructurii!

Partidul Social Democrat va realiza:

- determinarea ramurilor prioritare care necesită modernizare și au cel mai înalt potențial pentru export și pentru crearea locurilor de muncă;
- inițierea tratatelor cu guvernele UE, SUA, Rusiei, Chinei și Japoniei cu scopul de a elabora condițiile de acordare a creditelor pentru mărfuri tehnice și tehnologice. Astăzi cele mai dezvoltate state ale lumii depun eforturi colosale pentru susținerea exportului lor. Cu precădere, este stimulat exportul de tehnologii și utilaje, cumpărătorilor fiindu-le propuse credite cu o dobândă de 3-5% anual;
- atragerea pentru plata inițială a cotelor de rambursare a creditelor a unei mici părți din rezervele valutare ale Băncii Naționale, care astăzi alcătuiesc circa 1,7 miliarde de dolari și sunt depuse în bănci străine în hârtii de valoare ce se devalorizează rapid;
- crearea Fondului de Stat pentru Dezvoltare în scopul atragerii directe a economiilor cetățenilor, inclusiv a celor care muncesc peste hotare, în proiecte prioritare. În așa fel, oamenii vor deveni coproprietari ai noilor întreprinderi și concomitent vor primi dividende pentru banii investiți, nu mai mici decât procentul de la depunerile bancare.

Astfel, fiecare 150 milioane de dolari investiții de stat vor permite să realizăm proiecte de 1 miliard de dolari și să creăm 100 000 de noi locuri de muncă.

MOLDOVĂ PUTERNICĂ – STAT PUTERNIC

STAT PUTERNIC înseamnă grija statului pentru fiecare cetățean al său. Înseamnă respectarea statului de către cetățenii săi. Fiecare cetățean al Moldovei se mândrește cu statul său!

STAT PUTERNIC înseamnă o permanentă dezvoltare evolutivă a Republicii Moldova, asigurarea creșterii economice stabile și a protecției sociale, prezența legilor democratice, care nu se modifică în funcție de conjunctura politică, ci se află sub controlul cetățenilor!

STAT PUTERNIC înseamnă o separare reală și o colaborare a tuturor ramurilor puterii, ceea ce permite înlăturarea conflictelor interminabile care apar între ele, creând în așa mod condiții pentru dezvoltarea țării spre binele cetățenilor ei!

STAT PUTERNIC înseamnă un stat integru. Un stat separat teritorial nu poate fi stabil și, respectiv, nu poate garanta securitatea cetățenilor săi, controlul frontierei, atragerea de investiții, creșterea economică și bunăstarea cetățenilor!

STAT PUTERNIC înseamnă conciliere interetnică, națiune consolidată, edificată pe principii civile. Indiferent de proveniența etnică, noi toți suntem cetățeni ai Republicii Moldova!

STAT PUTERNIC înseamnă asigurarea reală a statutului de neutralitate permanentă a țării – fapt ce permite asigurarea bunelor relații cu toți vecinii și transformarea Moldovei într-un centru al securității regionale!

STAT PUTERNIC înseamnă o politică externă pragmatică și deschisă, bazată pe interesele naționale, care va permite stabilirea unor relații de prietenie cu partenerii strategici – UE și Rusia, va asigura accesul pe piețele de desfacere și spre resursele energetice, spre programele europene și internaționale, fără de care este imposibilă prosperarea economică și socială a țării. Numai în așa mod Moldova își va recăpăta stima vecinilor și a partenerilor strategici, va ocupa un loc demn în lumea statelor suverane!

Statul neutru – un stat sigur

Deși, conform Constituției, Republica Moldova este un stat neutru, în realitate neutralitatea țării nu este respectată. Pe teritoriul țării avem armament și trupe militare străine. Republica Moldova participă la aplicații militare împreună cu NATO. Integrarea în NATO va semnifica pierderea iremediabilă a Transnistriei și, posibil, a Găgăuziei, înrăutățirea relațiilor cu Rusia, pierderea piețelor de desfacere în CSI, introducerea regimului de vize pentru cetățenii RM, scumpirea carburanților, creșterea cheltuielilor militare din contul sferei sociale, participarea la diverse conflicte militare departe de hotarele țării. Tot atât de riscantă este și aderarea RM la blocul militar estic OTSC. Orice implicare a Moldovei în blocurile militare poate conduce la creșterea amenințării declanșării unui conflict armat, la dezintegrarea teritorială definitivă și la pierderea suveranității țării.

Rezultatul guvernării comuniste: neutralitate constituțională declarativă, care, de facto, nu se respectă.

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este o țară suverană, care nu numai nu se va lăsa implica în conflicte sociale interne, dar care nu se va lăsa implicată în blocurile militar-politice!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este o țară neutră, suverană, care va edifica relații bune, reciproc avantajoase, cu toate țările Vestului și Estului.

Partidul Social Democrat va realiza:

- promovarea politicii de neutralitate permanentă, care va asigura țării noastre avantajul de a dezvolta mult mai sigur relațiile de parteneriat strategic cu UE și Rusia;
- refuzul Republicii Moldova de a participa la blocuri și uniuni militare ca garanție a securității ei și ca posibilitate de a nu fi atrasă în conflicte armate;
- obținerea recunoașterii de către comunitatea internațională a statutului de neutralitate permanentă a RM, fapt ce va spori posibilitățile de „deschidere a Moldovei” pentru capitalul străin, pentru dezvoltarea relațiilor comercial-economice cu alte state;

- afirmarea statutului de neutralitate permanentă a Republicii Moldova ca bază pentru reglementarea problemei transnistrene și unificarea Republicii Moldova.

O țară, un popor, un destin

În ultimii 7 ani guvernarea comunistă a promovat o politică inconsecventă și iresponsabilă în problema transnistreană. De la declarații triumfaliste și încercări de a rezolva o problemă vitală pentru destinul țării prin asalt până la blocarea totală a negocierilor.

Rezultatul guvernării comuniste: o țară dezbinată în continuare care nu-și controlează hotarele.

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este o țară unită, integră, prosperă, suverană!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara tuturor cetățenilor săi, în care fiecare are posibilități egale pentru afirmarea drepturilor sale!

Partidul Social Democrat consideră că fără soluționarea conflictului transnistrean, a problemei restabilirii unității politice, economice și teritoriale a țării, Moldova nu are viitor, nu are perspective de a deveni un participant real la procesul de integrare europeană, nu are șanse de a-și consolida statalitatea și națiunea.

Partidul Social Democrat va realiza:

- restabilirea dialogului politic și social între Chișinău și Tiraspol prin implicarea în acest dialog a societății civile de pe ambele maluri;
- elaborarea și adoptarea programului economic de dezvoltare a Republicii Moldova (inclusiv regiunea transnistreană), care va include reintegrarea economică, crearea spațiului economic și financiar unic;
- desfășurarea unei activități comune pentru dezvoltarea democrației atât pe malul stâng, cât și pe malul drept al Nistrului;
- obținerea reintegrării umanitare prin crearea spațiului unic educațional, cultural și informațional;
- obținerea reintegrării juridice prin crearea spațiului juridic comun și apropierea sistemelor de drept;
- obținerea reintegrării politice prin apropierea elitelor politice, unificarea partidelor politice și crearea unui sistem electoral unic.

Realizarea consecventă a acestor măsuri va facilita determinarea statutului regiunii transnistrene în cadrul unei țări integre.

PSD consideră că doar o afirmare reală a drepturilor și împuternicirilor UTA Gagauz-Yeri prin executarea în volum deplin a Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri), va consolida autonomia și va exclude posibilitatea amestecului puterii centrale în treburile interne ale autonomiei.

PSD consideră că numai prin respectarea strictă a principiilor democratice, respectarea drepturilor omului, dezvoltarea justiției libere, a mass-media independente și a societății civile vom putea realiza integrarea țării. În acest proces PSD contează pe ajutorul OSCE, Rusiei, UE, SUA și întregii comunități internaționale.

Consolidarea cetățenilor și reîntregirea țării vor crea noi posibilități pentru integrarea europeană a Republicii Moldova și pentru dezvoltarea relațiilor de parteneriat strategic cu Federația Rusă.

O politica externă pragmatică

Politica externă de conjunctură irațională a guvernării a condus la aceea că astăzi nu avem un tratat politic de bază și de delimitare a frontierelor cu România, avem probleme cu recunoașterea

proprietății moldovenești în Ucraina, cu retragerea trupelor străine, continuăm să fim monitorizați de Consiliul Europei, nu suntem în stare să beneficiem de toate programele de asistență ale Uniunii Europene. Moldova deține 65% din piața de vin din Rusia. După embargou, Spania a acoperit 22%, Franța - 16%, Germania - 15%. Practic, pozițiile Moldovei pe piața vinicolă rusă au fost iremediabil pierdute, generând pierderi anuale de cca 300 mln. dolari. Iată doar câteva exemple care demonstrează la ce poate conduce o politică externă haotică, agresivă și iresponsabilă.

Rezultatul guvernării comuniste: deteriorarea relațiilor cu parteneri strategici - UE și Rusia, la fel și cu țările vecine România și Ucraina.

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara care are o politică externă pragmatică bazată pe interesele naționale!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara care dezvoltă relații de parteneriat strategic cu UE și Rusia, care menține relații de bună vecinătate cu România și Ucraina!

Partidul Social Democrat va realiza:

- elaborarea și adoptarea unui concept nou al politicii externe, bazat pe interesul național, patriotism, pragmatism;
- promovarea în politica externă a parteneriatului strategic cu UE și Rusia;
- semnarea unui tratat cu UE privind obținerea de către RM a statutului de membru asociat;
- folosirea la maximum a președinției actuale a RM în structurile CSI, promovarea unei integrări mai strânse în structurile economice ale CSI;
- asigurarea la nivel interstatal a deplasării libere a cetățenilor în țările CSI și a regimului fără vize la intrarea în Uniunea Europeană;
- folosirea la maximum a regimului comerțului asimetric cu UE și a comerțului liber cu CSI;
- restabilirea și aprofundarea relațiilor de bună vecinătate cu Ucraina și cu România.

PSD consideră că o politică externă pragmatică, bazată pe colaborarea reciproc avantajoasă cu UE și CSI, răspunde intereselor naționale ale Republicii Moldova.

Stat puternic – stat al dreptății

STAT AL DREPTĂȚII înseamnă șanse egale pentru toți cetățenii: femei și bărbați, tineri și bătrâni, copii sănătoși și cu dizabilități, pentru cei prosperi și pentru cei nevoiași!

STAT AL DREPTĂȚII înseamnă protecție socială reală pentru populație, dar nu indexări de pensii și salarii în prag de alegeri. Înseamnă acordare de compensații pentru persoanele socialmente vulnerabile, indexări, credite preferențiale, locuințe la prețuri accesibile!

STAT AL DREPTĂȚII înseamnă medicină și învățământ accesibil tuturor și nu doar celor bogați, garanția privind dreptul la proprietate și bunurile acumulate prin muncă cinstită în cadrul legii!

STAT AL DREPTĂȚII înseamnă că puterea aparține nu oligarhilor, nu mafiei, nu capitalului străin și nu unor grupuri pe interese, ci poporului!

Vom eradica sărăcia

Vom restabili dreptatea socială

În Moldova, 72% din populație trăiește la limita sărăciei, pe când 1% din populație concentrează toate bogățiile țării în mâinile sale. Salariul angajatului este de peste 100 de ori mai mic decât salariul șefului.

Pensia medie în 2008 reprezenta mai puțin de 20% din salariu mediu, deși standardul UE era de 60%! Pensia medie este de 9 ori mai mică decât pensia deputatului. În 2008 pensia medie era de 640 lei, pe când minimul de existență - 1500 lei.

Salariul mediu pe economie este de 2500 lei, iar în agricultură de 1400 lei.

Un sărac cheltuiește pentru produse alimentare - 78%, locuință - 10%, sănătate - 1%, învățământ - 0,1%, îmbrăcăminte - 1,6%, pe când în țările europene cheltuielile pentru alimentație nu depășesc 25% din bugetul familiei.

Rezultatul guvernării comuniste: bogații au devenit și mai bogați, săracii și mai săraci!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care drepturile și libertățile politice ale cetățenilor vor fi nu doar garantate prin lege, dar și asigurate prin nivelul înalt al bunăstării materiale a întregului popor. Un cetățean sărac nu poate fi liber. Cetățenii pot deveni cu adevărat liberi doar într-o țară în care nu este șomaj și sărăcie, în care fiecare cetățean are siguranța zilei de mâine!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care invalizii, familiile cu mulți copii, mamele singure, pensionarii și reprezentanții altor categorii vulnerabile vor fi egali în drepturi cu celelalte categorii și vor avea protecție și susținere din partea statului!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care aprecierea activității guvernelor se face conform criteriilor sociale – calitatea și nivelul de viață al oamenilor!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care la baza elaborării bugetelor vor sta normele sociale – veniturile populației și dezvoltarea sferei sociale!

Partidul Social Democrat va realiza:

- introducerea unui sistem progresiv de impozitare. Cei bogați vor plăti impozite mai mari pentru venituri mai mari, iar oamenii cu venituri lunare sub minimul de existență (azi aproximativ 1500 lei) vor fi scutiți total de plata impozitelor;
- introducerea impozitelor pe obiecte de lux: case de lux, automobile de lux etc.;
- introducerea legislativă a standardului social de consum;
- reducerea, în regim de urgență, a cheltuielilor de stat neîntemeiate (reducerea considerabilă a automobilelor luxoase, reparațiilor costisitoare, deplasărilor inutile în străinătate, organizarea summit-urilor ineficiente etc.). Respectiv, veniturile bugetare vor fi redirecționate spre majorarea pensiilor, salariilor și investițiilor în capitalul uman și social;
- stabilirea imediată a salariului minim de la 600 de lei astăzi la nivelul minimului de existență, dar nu mai mic de 1500 de lei;
- stabilirea pensiei minime la nivelul minimului de existență – 1500 de lei;
- majorarea pensiei medii până la nivelul coșului minim de consum, dar nu mai puțin de 2500 lei, cu indexarea ulterioară, corelată la inflație, salariul mediu și creșterea prețurilor la serviciile sociale;
- stabilirea pensiei pentru invaliditate nu mai mică decât nivelul minim de existență – 1500 de lei;
- integrarea socială a invalizilor, crearea de întreprinderi pentru invalizi, asigurarea lor cu comenzi de stat pentru achiziționarea producției lor, stabilirea unor cote pentru invalizi;
- elaborarea legii privind inflația socială, care va avea la bază circa 30 de tipuri de mărfuri și servicii de care omul se folosește în fiecare zi;
- introducerea suplimentului demografic la pensie pentru părinții care au educat trei și mai mulți copii;
- acordarea de certificate pentru procurarea spațiului locativ, destinat specialiștilor care lucrează cu îndreptare de stat;
- crearea Companiei de stat pentru locuințe, care va acorda populației credite pentru procurarea locuințelor pe un termen de 30 de ani cu o dobândă de 7% anual;

- instituirea controlului de stat asupra prețurilor în scopul reducerii lor, crearea Agenției naționale pentru protecția consumatorilor de abuzurile monopolistilor, structurilor de stat și prestatorilor de mărfuri și servicii;
- introducerea sistemului reglementării de către stat a tarifelor la serviciile comunale și diferențierea acestora pentru diferite tipuri de locuințe.

PUTEREA – ALEASĂ DE POPOR ȘI SUB CONTROLUL POPORULUI

În 2001 comuniștii au venit cu lozinca „Republică. Puterea Poporului. Socialism”. Toate aceste lozinci au fost în curând uitate și pervertite. Republica a devenit Dictatură. Puterea Poporului a devenit Puterea Oligarhilor, adică a sacilor cu bani. Socialismul a devenit un capitalism sălbatic, în care asistăm la dezmațul și abuzurile clanurilor oligarhice.

Republica Moldova a fost de mai multe ori calificată de către diverse organizații internaționale de prestigiu drept țară „parțial liberă”, cu o presă și economie „oprimate”, în care se practică tortura și arestul preventiv, în care există abuzuri grave ale birocraților și ale poliției.

Conform Constituției, Republica Moldova este un stat parlamentar, dar întreaga putere este concentrată în mâinile președintelui țării, care decide totul de unul singur, nefiind în același timp responsabil în fața nimănui pentru acțiunile sale. Nici chiar în fața poporului.

Nici un cetățean nu se mai simte în siguranță, puterea practicând aresturile oponentilor, confiscarea proprietății, fabricarea unor dosare la comandă, estorcarea de mită, amenzile inventate.

Conducerea comunistă inaugurează cu mare pompă monumente și repară biserici, tot de ei distruse, pe banii estorcați de la întreprinderile private, lipsind astfel colectivele de muncă de salarii, premii, concedii decente.

La toate acestea se adaugă fraudarea alegerilor, care le permite să se mențină la putere și să contine fărădelegile.

Rezultatul guvernării comuniste: partidul de guvernământ a uzurpat puterea în stat, s-a plasat mai sus de principiul suveranității poporului, mai presus de lege.

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care organele puterii vor activa în interesul poporului și nu în interese proprii, în care majoritatea impozitelor și a taxelor va rămâne în raioane, dar nu va ajunge în buzunarele oligarhilor și ale funcționarilor corupți!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care legile vitale necesare, care ținesc interesele politice, economice și sociale ale cetățenilor, se vor adopta doar ținându-se cont de opinia întregului popor, inclusiv a partenerilor sociali, sindicatelor și patronatelor!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care există practica democrației participative, care presupune că populația trebuie să participe la formarea tuturor organelor puterii și că toate problemele stringente vor fi soluționate ținând cont de opinia poporului, prin organizarea referendumurilor naționale, adunărilor populare, a sfatului cu locuitorii în teritoriu!

PSD propune realizarea reformelor constituționale, legislative și instituționale, orientate spre edificarea unui sistem durabil al organizării de stat a Republicii Moldova în baza democrației reprezentative, cu participarea directă și nemijlocită a poporului la formarea tuturor structurilor puterii.

În concepția propusă, poporul formează direct organele supreme ale puterii legislative, executive și judecătorești, de supraveghere asupra respectării legislației și gestionării finanțelor publice, precum și organul care asigură independența și imparțialitatea mass-media publice, alege separat componentele executive și deliberative ale puterii locale.

Partidul Social Democrat va realiza:

- ALEGEREA DIRECTĂ a șefului statului – Președintele RM. Funcția președintelui trebuie să fie incompatibilă cu apartenența la un partid pe perioada exercitării mandatului;
- ALEGEREA DIRECTĂ și nominală a majorității deputaților în Parlamentul RM, care vor reprezenta cetățenii din toate unitățile administrativ-teritoriale, nu partide politice;
- ALEGEREA DIRECTĂ a președintelui raionului (șefului puterii executive la nivel local);
- ALEGEREA DIRECTĂ a judecătorilor în cadrul alegerilor locale, în conformitate cu cerințele profesionale;
- ALEGEREA DIRECTĂ a reprezentanților în Consiliul Superior al Magistraturii (organ care asigură supravegherea asupra exercitării justiției). CSM trebuie format din reprezentanții poporului, aleși pe circumscripții electorale, devenind astfel un organ național reprezentativ, care în deciziile sale va reprezenta voința cetățenilor și nu ale unor clanuri politice și mafioate;
- ALEGEREA DIRECTĂ a membrilor Curții de Conturi (organ care asigură controlul asupra respectării legislației și gestionării finanțelor publice). Astfel, sursele financiare nu vor mai fi delapidate, vor fi sub controlul direct al poporului. În așa mod, banii publici vor fi orientați spre cei nevoiași, spre necesitățile reale ale țării;
- ALEGEREA DIRECTĂ a membrilor Consiliului Coordonator al Audiovizualului (organ care controlează independența și imparțialitatea mass-media publice) din fiecare circumscripție electorală (raion, sector municipal, autonomie); orice post de radio sau TV cu acoperire națională trebuie să aibă statut de public, indiferent de forma de proprietate.

Nu – Corupției!

- Vom pune o barieră reală și puternică în fața corupției – vom obține alegerea judecătorilor de către popor și instituirea concursurilor deschise pentru ocuparea tuturor funcțiilor de stat;
- Vom reduce numărul organelor de control și al documentelor care reglementează activitatea de antreprenariat (licențe, certificate etc.);
- Vom eficientiza activitatea Curții de Conturi, inclusiv și prin înăsprirea controlului privind cheltuielile publice;
- Vom stabili că Centrul pentru lupta cu corupția și crimele economice va exercita doar funcția de luptă cu corupția în organele puterii centrale și locale;
- Vom introduce practica controlului concomitent al declarațiilor atât pe venit, cât și pe cheltuieli pentru funcționarii de stat, deputați, miniștri.

Autonomia locală

Venirea PCRM în 2001 la guvernare a condus la consolidarea „verticalei” puterii, adică la concentrarea întregii puteri în mâinile președintelui, distrugerea autonomiei locale, direcționarea fondurilor statului doar spre localitățile în care sunt primari comuniști, înăbușirea inițiativelor locale economice și sociale ale cetățenilor. Dacă în 2002 aveam 15455 funcționari publici în serviciile ministeriale, în 2004 cifra a crescut până la 21327. Deci, numărul funcționarilor de la ministere, al căror randament este minim, a crescut simțitor, în timp ce numărul funcționarilor publici din teritorii, care se ocupă nemijlocit cu problemele oamenilor, a scăzut de la 12020 la 8345. Centralizarea excesivă a avut drept efect paralizarea administrației publice locale, incapacitatea acestora de a soluționa problemele locale: gazificarea, construirea drumurilor, apeductelor etc. Toate aceste lucruri au stimulat creșterea corupției, fiindcă nicio licență, autorizație, proiect local nu pot fi realizate fără aprobarea Chișinăului.

Rezultatul guvernării comuniste: raioanele și UTAG au devenit ostatici ai puterii de la Chișinău.

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este țara în care autoritățile teritoriale nu umblă cu cerșitul finanțărilor la Chișinău, fiindcă au destule surse pentru dezvoltarea regională!

MOLDOVĂ PUTERNICĂ este o țară în care alocațiile de la Bugetul de stat nu sunt repartizate conform apartenenței politice!

Partidul Social Democrat va realiza:

- asigurarea unei autonomii financiare reale pentru administrația publică locală;
- dezvoltarea autonomiei locale, delimitarea strictă a competențelor și responsabilităților, creșterea rolului comunităților în soluționarea problemelor de ordin social-economic, precum și distribuirea resurselor financiare între autoritățile centrale și locale în favoarea acestora din urmă;
- aplicarea pe larg de către autoritățile locale a formelor „democrației directe” – referendumul local, sondajele realizate în mediul populației, adunările cetățenilor, inclusiv în localități și cartiere - ce le vor permite să ia în considerare, operativ și exhaustiv, opiniile populației în procesul de adoptare a deciziilor importante;
- separarea competențelor executive și deliberative ale puterii raionale prin alegerea directă a președintelui raionului de către cetățeni. Aceasta va asigura transparența în activitatea administrațiilor locale, va spori eficiența ei și va diminua implicarea factorului politic în adoptarea deciziilor;
- afirmarea reală a drepturilor și competențelor autonomiei Unității Teritorial-Administrative Gagauz Eri prin realizarea deplină a prevederilor Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri), ajustarea, în conformitate cu legislația în vigoare, a actelor legislative ale Republicii Moldova și ale Gagauz Eri;
- excluderea implicării puterii centrale în treburile interne ale autonomiei;
- asigurarea garantată a reprezentării Gagauz Eri în Parlamentul Republicii Moldova prin sistemul de alegere a deputaților din partea raioanelor; asigurarea garantată a reprezentanților Gagauz Eri în organele centrale ale administrației de stat, precum și în misiunile diplomatice de peste hotare ale Republicii Moldova